

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-356

23/04/2020

ქ. თბილისი

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, შპს „ბახვი 2“-ის მდინარე მდ. ბახვისწყალზე ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი 36 მგვტ) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ბახვი 2“-ის მიერ წარმოდგენილია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, მდინარე ბახვისწყალზე 36 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციის და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფებზე განთავსება.

შპს „ბახვი 2“-ის მიერ 2018 წლის 24 სექტემბერს (წერილი N12338), სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, მდინარე ბახვისწყალზე 36 მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-963; 27.11.2018).

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში განხილულია საპროექტო „ბახვი 2 ჰესის“ სათავე ნაგებობის, სადაწნეო-სადერივაციო მილსადენის, გვირაბის განთავსებისა და ტიპის ალტერნატიული ვარიანტები. ჰესის ტიპისა და განთავსების ტერიტორიის შერჩევა განხორციელდა ადგილობრივი ტოპოგრაფიული, ჰიდროლოგიური, გეოლოგიური, სეისმური და სხვა მონაცემების საფუძველზე. განხილული იქნა მთის პირობებში მცირე მდინარეების ათვისების ტრადიციული სქემები. პროექტის მიხედვით ჰესის შენობის განთავსებისთვის განიხილებოდა ორი ალტერნატივა, ჰესის შენობის მიწისქვეშა და მიწისზედა შენობები. წარმოდგენილი ინფორმაციით მიწისქვეშა ნაგებობის მშენებლობისთვის წარმოქმნილი ფუჭი ქანების საკმაოდ დიდი რაოდენობისათვის საჭირო იქნებოდა სანაყაროების ტერიტორიის დამატებით მოძიება. აღნიშნულიდან გამომდინარე უპირატესობა მიენიჭა არარეგულირებადი, ბუნებრივ ჩამონადენზე

მომუშავე დერივაციული ტიპის ჰესის და მიწისზედა ძალური კვანძის შენობის ვარიანტს. ანგარიშში ასევე განხილულია არაქმედების ალტერნატივა.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილი გზმ-ის ანგარიშით დგინდება, რომ „ბახვი 2 ჰესის“ მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის განხორციელება დაგეგმილია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. უკანავას მიმდებარე ტერიტორიაზე. პროექტი ითვალისწინებს არარეგულირებადი, დერივაციული ტიპის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას და ექსპლუატაციას. „ბახვი 2 ჰესის“ ინფრასტრუქტურული ობიექტები განთავსდება მდინარე ბახვისწყალის მარცხენა სანაპიროზე, ბახვი 3 ჰესის სათავე ნაგებობიდან დაახლოებით 100 მეტრის დაშორებით ზედა ბიეფში, ზღვის დონიდან 1370-504 მეტრ ნიშნულებს შორის. საანგარიშო ხარჯი იქნება 5,2 მ³/წმ, ხოლო ეკოლოგიური ხარჯის ოდენობად განისაზღვრა 0,27 მ³/წმ (რაც საპროექტო კვეთებში ბუნებრივი 50%-იანი უზრუნველყოფის საშუალო ხარჯის დაახლოებით 10%-ს შეადგენს).

ჰესის სათავე კვანძის შემადგენლობაში იქნება: წყალსაშვიანი რკინა-ბეტონის კაშხალი, გვერდითი წყალმიმღები, გამრეცხი რაბი, სალექარი და თევზსავალი. საპროექტო სალექარის შემდეგ დაიწყება სადერივაციო სისტემა, რომელიც შედგება დაბალდაწნევიანი მილსადენის და გვირაბის, გამათანაბრებელი აუზის და სადაწნეო მილსადენისგან, რომელიც დაკავშირებული იქნება მიწისზედა ძალური კვანძის შენობასთან.

საპროექტო ჰესის სათავე კვანძიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი კურორტი ბახმარო, მდებარეობს 6570 მეტრში, ჰესის ძალური კვანძიდან (ჰესის შენობა) უახლოესი საცხოვრებელი ზონა, სოფ. უკანავა დაცილებულია 2315 მეტრით, ხოლო სოფ. ვაკიჯვარი 3375 მეტრით.

წარმოდგენილი პროექტის მიხედვით სათავე ნაგებობის ძირის სიგანე იქნება 8,5 მეტრი, ხოლო ტალღევის სიმაღლე - 4,5 მეტრი. წყალსაშვიანი ნაწილის სიგრძე (ქიმზე) 16 მეტრი. საპროექტო ტერიტორიაზე ზემოაღნიშნული პარამეტრების მქონე სათავის მიერ შეტბორილი წყლის ფართობი იქნება (წყლის სარკის ზედაპირი) დაახლოებით 1200 მ², ხოლო მოცულობა 1900 მ³. კაშხლის ფუძის გასწორში გათვალისწინებულია 14,8 მ. სიგრძის წყალსაცემი ჭის მოწყობა.

საპროექტო სათავე ნაგებობა აღჭურვილი იქნება ღია გვერდითი წყალმიმღებით, რომლის პარამეტრები გათვალისწინებულია 5,2 მ³/წმ წყლის ხარჯის მიღებაზე. წყალმიმღები მოეწყობა მდინარის მარცხენა ნაპირთან, სადაც გათვალისწინებულია ერთი (11,2 მ X 1.3 მ) ხვრეტი, რომელიც აღჭურვილი იქნება წვრილი ჰორიზონტალური გისოსით და ავტომატური გამწმენდი მოწყობილობით.

სათავე ნაგებობის შემადგენლობაში გათვალისწინებულია თევზსავალი, რომლის კონსტრუქცია მიახლოებული იქნება ბუნებრივ პირობებთან, ე.წ. შემოვლითი არხთან. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, აღნიშნული თევზსავალი დაპროექტებულია გერმანული გამოცემის „Leitfaden zum Bau von Fischaufstieghilfen 2012“ მოთხოვნების მიხედვით. თევზსავალის შესასვლელი კვეთის ნიშნული განთავსდება ზღვის დონიდან 1365,9 მეტრზე, რაც უზრუნველყოფს თევზსავალის ფარგლებში წყლის შედინებას ნებისმიერი რეჟიმისას, ხოლო თევზსავალის მდინარის კალაპოტში შეერთების ქვედა ნიშნული იქნება 1360 მეტრი. თევზსავალის შესასვლელ (ზედა ბიეფის მხრიდან) კვეთზე, გათვალისწინებულია ფარის მოწყობა, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში, (მაგ.

სარემონტო სამუშაოების ჩატარებისას) უზრუნველყოფს წყლის გადინების აღკვეთას. თევზსავალის ეფექტურობის მიზნით გათვალისწინებულია ვიდუო მონიტორინგის წარმოება.

წყალმიმღების შემდეგ მოეწყობა გამრეცხი რაბი, რომელიც უზრუნველყოფს წყალმიმღების წინ დაგროვილი ნატანის გარეცხვას. გამრეცხი რაბი იქნება ერთმალიანი. გამრეცხი რაბის ფარის სამართავად გათვალისწინებულია სპეციალური ამწე-მექანიზმის მოწყობა. საპროექტო სალექარი იქნება ორკამერიანი, რომლის საანგარიშო ხარჯია-5,2 მ3/წმ (თითოეულისთვის 2,6 მ3/წმ). სალექარის მუშა კამერის ზომები უზრუნველყოფს 0,15 მმ-ზე მეტი დიამეტრის ნაწილაკების დალექვას. სალექარის თითოეული კამერის სიგრძე იქნება 81 მეტრი, ხოლო სიგანე 3,5 მეტრი.

სადერივაციო-სადაწნეო მილსადენის დერეფანი დაიწყება სალექარიდან და დაახლოებით 2230 მეტრის სიგრძეზე გაუყვება საპროექტო გზას. აღნიშნული მილსადენის დიამეტრი სალექართან იქნება 2040 მმ, ხოლო გვირაბის შესასვლელთან მისი დიამეტრი შემცირდება 1840 მმ-ამდე, რომელიც განთავსდება მიწისქვეშ (ტრანშეაში).

მილსადენის შემდეგ ჰესის სადერივაციო სისტემა გაგრძელდება 2 მეტრი დიამეტრის და 2510 მეტრი სიგრძის გვირაბით, რომლის გაყვანაც დაგეგმილია ბურღვა-აფეთქების მეთოდით. წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევის რეკომენდაციების გათვალისწინებით შერჩეული იქნა სადერივაციო დაბალდაწნევიანი გვირაბის ტრასის ოპტიმალური ვარიანტი. გვირაბის განივი კვეთის ფართის და ფორმის შერჩევას მხედველობაში იქნა მიღებული ქანის ხასიათი და ხარისხი, სტატიკური და ჰიდრავლიკური მუშაობის პირობები, გვირაბის მშენებლობის მეთოდები და სამუშაოთა წარმოების წესები. პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია გვირაბის მოპირკეთება, სადაც დაწნევა იქნება დაახლოებით 20 მეტრი. გვირაბის შესასვლელ და გამოსასვლელ პორტალთან მოეწყობა ლითონის მილების ჩახსნადი კვანძები სამეთვალყურეო ლუქებით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სადაწნეო გვირაბის ინსპექტირება/შეკეთების შესაძლებლობა. გვირაბის გაყვანისთვის მხედველობაში იქნა მიღებული ობიექტზე ჩატარებული გეოლოგიური კვლევები, რის მიხედვითაც შესრულდა გვირაბის მოპირკეთების კონსტრუქციის წინასწარი პროგრამული გაანგარიშება ყველა შესაძლო გეოლოგიური შემთხვევისთვის. ჰიდროელექტროსადგურის სტაბილური ოპერირებისთვის, დაგეგმილია გამთანაბრებელი რეზერვუარის მოწყობა, რომლის განივი კვეთი განისაზღვრა „თომას“ სტაბილურობის კრიტერიუმის (Thoma - stability criterion) მიხედვით. რეზერვუარის კამერის მაქსიმალური დიამეტრი იქნება 10 მეტრი, რომელიც განთავსდება გვირაბის გამოსასვლელ პორტალთან. გამთანაბრებელი შახტის გამაგრება მოხდება ქანების გამაგრებით და ბეტონის მოპირკეთებით.

გვირაბის შემდეგ სადერივაციო სისტემა გაგრძელდება 2790 მეტრი სიგრძის მიწისქვეშა მაღალდაწნევიანი მილსადენით. მისი დიამეტრი სათავეში (გვირაბის გამოსასვლელ პორტალთან) იქნება 2040 მმ, რომელიც თანდათანობით შემცირდება 720 მმ-მდე და მიუერთდება მიწისზედა ძალური კვანძის შენობას. სადაწნეო მილსადენის დერეფანში დაგეგმილია 30 ერთეული ანკერის და სწრაფჩამკვეტი საკეტის მოწყობა. საერთო ჯამში დაბალდაწნევიანი და მაღალდაწნევიანი მილსადენების ყველა მოხვევა განთავსდება საანკერო საყრდენებზე, რომელთა რაოდენობა მთელ ტრასაზე იქნება 41 ერთეული. ანკერების დაფუძნება მოხდება ძირითად ქანებში, ზოგიერთ შემთხვევაში გამოყენებული იქნება ხიმინჯები.

მიწისზედა ჰესის შენობაში დამონტაჟდება: ხიდური ამწე, ორი „პელტონის“ ტიპის ჰორიზონტალური ჰიდროაგრეგატი, მართვის და დამხმარე ელექტრო მოწყობილობები. ჰესის შენობის საორიენტაციო ზომებია: სიგრძე - 30 მეტრი, სიგანე - 17 მეტრი, სიმაღლე - 15 მეტრი. პროექტის მიხედვით თითოეულ აგრეგატს ექნება საკუთარი გამყვანი არხი, რომლის ბოლოში განთავსდება ჩამკეტი ფარი. გამყვან არხს წარმოადგენს ბეტონის არხი, რომლის მეშვეობით მოხდება წყლის მდ. ბახვისწყალში დაბრუნება. ჰესის შენობაში სამანქანო დარბაზის გარდა მოეწყობა სხვადასხვა დანიშნულების სივრცეები, რაც აუცილებელია ჰესის ექსპლუატაციისთვის და მომუშავე პერსონალისთვის, როგორცაა შემნახველი საკანი, ელექტრო და მომსახურებისთვის გამოყოფილი სივრცეები, სამხარეულო და სველი წერტილები. სათავე ნაგებობაზე დაგეგმილია ჯიხურის დადგმა მომუშავე პერსონალისათვის, სადაც განთავსებული იქნება მოსასვენებელი ოთახი და მოხდება ფარების მართვა. სასმელი წყლით მომარაგება მოხდება ბუტილირებული წყლით, ხოლო სამეურნეო-ფეკალური წყლების სამართავად მოეწყობა საასენიზაციო ორმო. ჰესის შენობაში დამონტაჟდება თანამედროვე ტიპის ხანძარსაწინააღმდეგო სისტემა და სახანძრო რეზერვუარები. ჰესის შენობის მიმდებარედ ხელოვნურად მოწყობილ ტერასაზე დაგეგმილია ქვესადგურის (ღია გამანაწილებელი მოწყობილობის) განთავსება. მისი ფართობი იქნება 1400 მ² და შემოიღობება ლითონის ბადის ღობით. პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია ერთი ძალოვანი ტრანსფორმატორის დამონტაჟება. ჰესის საკუთარი მოხმარებისა და სათავე ნაგებობის კვებისათვის განთავსდება 110/10კვ ტრანსფორმატორი. ტრანსფორმატორების და დიზელ-გენერატორის ქვეშ მოეწყობა ზეთდამჭერი ორმოები. გათვალისწინებულია სანიაღვრე და ავარიული ზეთმემკრების სადრენაჟე სისტემების მოწყობა.

ბახვი 2 ჰესის საპროექტო დერეფნის უახლოესი დასახლებული პუნქტებიდან დიდი მანძილით დაცილებიდან გამომდინარე და მისასვლელი გზის არარსებობის გამო, მიღებული იქნა გადაწყვეტილება ორი სამშენებლო ბანაკი/მოედნის მოწყობის თაობაზე, რომელთაგან N1 განთავსდება ძალური კვანძის სიახლოვეს (ჰესის შენობის და სადაწნეო მილსადენის სამუშაოების მომსახურებისათვის) და N2 წყალგამყვანი გვირაბის შესასვლელი პორტალის სიახლოვეს (სათაო ნაგებობისა და გვირაბის მშენებლობის უზრუნველყოფის მიზნით).

სამშენებლო მოედნების ტერიტორიებზე მოეწყობა შემდეგი ინფრასტრუქტურა: 30 მ³/სთ წარმადობის ბეტონი კვანძი, ინერტული მასალების სანაყარო, სამშენებლო მასალების საწყობები, საოფისე და მუშათა დასასვენებელი კონტეინერული ტიპის შენობები, მექანიკური საამქრო, ტექნიკის სადგომი, წყლის რეზერვუარი, საწვავის რეზერვუარი (10 მ³ ტევადობის) და დიზელ გენერატორი. სამშენებლო ბანაკების სასმელი წყლით მომარაგება მოხდება ადგილობრივი წყაროების წყლით. ჰესის სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში წყლის გამოყენება საჭირო იქნება ბეტონის ნარევის დასამზადებლად, ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისთვის და მშრალ ამინდებში სამშენებლო მოედნების მოსარწყავად. ბანაკის ტერიტორიაზე ტექნიკური დანიშნულების წყლის აღება გათვალისწინებულია მდ. ბახვისწყლიდან. ექსპლუატაციის ეტაპზე წყლის გამოყენება მოხდება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით და ხანძარსაწინააღმდეგო მიზნებისთვის. ძალური კვანძის სამშენებლო ბანაკის ელექტროენერგიით მომარაგება მოხდება „ბახვი 3 ჰესის“ სათაო ნაგებობის ელექტრომომარაგების ქსელიდან. მშენებლობის პერიოდში ინერტული მასალებით მომარაგება მოხდება, რეგიონში არსებული ლიცენზირებული კარიერებიდან. N1

სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიის დაცილება უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან (სოფ. უკანავა) შეადგენს 2,3 კმ-ს, ხოლო N2 ბანაკიდან დაახლოებით 8 კმ-ს.

საპროექტო ჰესის მშენებლობისთვის დაგეგმილია სამშენებლო ობიექტებთან მისასვლელი გზების მშენებლობა, რომელიც განთავსდება მდ. ბახვისწყალის მარცხენა ფერდობზე. საპროექტო გზის მთლიანი სიგრძე შეადგენს 14 კმ-ს (სიგანით 8 მ), რომელიც იწყება „ბახვი 3-ის“ სათავე ნაგებობასთან და მთავრდება საპროექტო „ბახვი 2-ის“ სათავე ნაგებობასთან. აღნიშნული გზა გზშ-ის ანგარიშში პირობითად დაყოფილია 4 მონაკვეთად. N1 მონაკვეთი არსებულია და პროექტის მიხედვით დაგეგმილია რეაბილიტაცია, ხოლო დანარჩენი 3 მონაკვეთი (N2,N3,N4) გაყვანილი იქნება ტყით დაფარულ ფართობებზე, კერძოდ:

N¹ მონაკვეთი იწყება „ბახვი 3 ჰესის“ სათავე ნაგებობასთან (ბახვი – 2 საპროექტო ჰესის შენობის მიმდებარედ) და მთავრდება მდ. ბახვის ერთ-ერთი მარცხენა უსახელო შენაკადის სათავესთან. მისი საპროექტო სიგრძე 2,4 კმ-ია, ხოლო სიგანე 8 მეტრი. აღნიშნული მონაკვეთი არსებულია და საჭიროებს რეაბილიტაციას.

N² მონაკვეთი დაიწყება მდ. ბახვის ერთ-ერთ მარცხენა უსახელო შენაკადის სათავესთან (N1 გზის გაგრძელება) და დამთავრდება გვირაბის ქვედა პორტალთან, რომლის სიგრძე იქნება 4,4 კმ, ხოლო სიგანე 8 მეტრი.

N³ მონაკვეთი აერთებს გვირაბის ქვედა და ზედა პორტალებს, სიგრძით 5 კმ (სიგანე 8 მეტრი). იგი უფრო მეტად დაფუძნდება თხემის ქვედა და თხემქვედა ფერდობების ორივე მხარეზე, შედარებით რბილი დახრილობის მქონე ზედაპირებზე.

N⁴ მონაკვეთი იწყება გვირაბის ზედა პორტალის მიმდებარედ და მთავრდება საპროექტო ბახვი 2-ის სათავე ნაგებობასთან. საპროექტო გზის სიგრძე 2,3 კმ-ია, ხოლო სიგანე 8 მეტრი, რომლის გაყვანაც დაგეგმილია მდ. ბახვის ხეობის მარცხენა ბორტის ქვედა, შედარებით დამრეცი ფერდობის ზედაპირზე .

მშენებლობის პროცესში შესასრულებელი იქნება მნიშვნელოვანი მოცულობის მიწის სამუშაოები. მშენებლობის პერიოდში ფუჭი ქანების საერთო რაოდენობა დაახლოებით იქნება 470 000 მ³. გვირაბიდან გამოტანილი ფუჭი ქანების სავარაუდო რაოდენობა შეადგენს 16 000 მ³-ს. გვირაბიდან გამოტანილი ფუჭი ქანების გარკვეული რაოდენობა გამოყენებული იქნება უკუყრილების, გზების ზედაპირების მოსწორების და გამაგრებითი სამუშაოებისთვის. წინასწარი მონაცემებით, გვირაბიდან გამოტანილი ფუჭი ქანების გამოყენება შესაძლებელია მოხდეს ბეტონის წარმოებაში. დანარჩენი ნაწილის განთავსება კი საჭირო იქნება მუდმივ სანაყაროებზე. ფუჭი ქანების სანაყაროების მოწყობისთვის გზშ-ის ანგარიშში განხილულია ექვსი ტერიტორია, საიდანაც მოცემული ინფორმაციით 5 სანაყარო შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს მუდმივი განთავსებისთვის. გარდა აღნიშნულისა, გზშ-ის ანგარიშში განხილულია საპროექტო ჰესის შენობის მიმდებარედ სანაყაროს ალტერნატიული ვარიანტი, რომლის ფართობია ≈9000 მ², თუმცა სანაყაროს მოსაწყობად ერთ-ერთი შემაფერხებელი ფაქტორია მდინარის მიერ წარეცხვები, რაც მოითხოვს შესაბამის საინჟინრო გადაწყვეტას.

ჰესის საპროექტო დერეფანი გადის საკმაოდ რთულ რელიეფურ პირობებში, სადაც ნაყოფიერი ფენის მოხსნა-დასაწყობების სამუშაოები ტექნიკური თვალსაზრისით რთულად შესასრულებელია. საერთო ფართობი, სადაც შესაძლებელია მოხდეს ნიადაგის მოხსნა-დასაწყობება შეადგენს დაახლოებით 7000 მ²-ს. მოსახსნელი ფენის საშუალო

სიღრმე იქნება 10-15 სმ. შესაბამისად ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოცულობა იქნება დაახლოებით 1050 მ3.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით, მდ. ბახვისწყალზე ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის პროექტისთვის წინასწარი საინჟინრო-გეოლოგიური სამუშაოები ჩატარებულია სხვადასხვა დროს. „ბახვი 2 ჰესის“ საპროექტო ტერიტორიის შესწავლისთვის ძირითადი სამუშაოები განხორციელდა 2016 წელს შპს „ჯეო ინჟინერინგის“ მიერ. 2018 წელს ბახვი 2 ჰესის პროექტისთვის განმეორებით იქნა ჩატარებული საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევები. გამოყენებული იქნა ხელის მოტობურდი, რომლის მეშვეობითაც ნაწილობრივ დაზუსტდა ლითოლოგიური ჭრილები 3 მ. სიღრმემდე და განხორციელდა ამოღებული გრუნტების ლაბორატორიული გამოკვლევები.

საშიში გეოდინამიკური პროცესების განვითარების გარკვეული რისკი არსებობს არსებული საავტომობილო გზების რეაბილიტაციის და ახალი გზების მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზებზე. სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე აუცილებელია დეტალური გეოტექნიკური მდგომარეობის შეფასების ჩატარება. შეფასების შედეგების საფუძველზე უნდა მოხდეს დამცავი საინჟინრო ნაგებობების შერჩევა, მათ შორის სადრენაჟო ნაგებობების და წყალამრიდი თხრილების მოწყობა. მიწების გრუნტებში ჩასადრმაველად და მისასვლელი გზის მოსაწყობად, ასევე სათავე კვანძის მშენებლობისთვის საჭირო იქნება ფერდობის გრუნტების მოჭრა, რამაც შესაძლოა გაააქტიუროს ეროზიული, ქვათაცვენის და მეწყერული პროცესები. აღნიშნული რისკებიდან გამომდინარე, გზშ-ის ანგარიშში შემუშავებულია და წარმოდგენილია გეოდინამიკური პროცესების განვითარების პრევენციული და ნაგებობების დაცვის შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

წარმოდგენილ დოკუმენტაციას თან ერთვის “ბახვი 2” ჰესის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს კუმულაციური ზემოქმედების რისკების შეფასება. ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით “ბახვი 3 ჰესის” მშენებლობა დასრულებულია წლების წინ და მიმდინარეობს მისი ექსპლუატაცია. შესაბამისად მშენებლობით გამოწვეულ კუმულაციურ ზემოქმედებას ადგილი არ ექნება. ოპერირების ფაზაზე კუმულაციური ზემოქმედებებიდან მნიშვნელოვანი იქნება მდინარის ჰიდროლოგიურ რეჟიმზე და იქთიოფაუნაზე ზემოქმედება. აღნიშნული ზემოქმედებების შემცირების მიზნით სავალდებულოა სათავე ნაგებობების ქვედა ბიეფში დადგენილი ეკოლოგიური ხარჯის გატარება, ასევე უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულება და სისტემატური მონიტორინგი, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებების დადგენის მიზნით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო დერეფნის ფარგლებში ან მიმდებარე ტერიტორიებზე მიწისქვეშა წყლების მომხმარებელი ობიექტები გამოვლენილი არ არის. მიწისქვეშა წყლების გამოსასვლელი ძირითადად ხვდება მდინარის სანაპირო ფერდობებზე. ვინაიდან პროექტი ითვალისწინებს გვირაბის გაყვანას, რამაც შესაძლოა გარკვეული გავლენა მოახდინოს ადგილობრივ წყალშემცველ ჰორიზონტებზე, ხოლო ნაგებობების ფუნდამენტების მოწყობის პროცესში, მიწის სამუშაოების შედეგად არსებობს გრუნტის და ზედაპირული წყლების დაბინძურების გარკვეული რისკები, გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკების პრევენციის მიზნით დაგეგმილია ნიადაგის/გრუნტის ხარისხის დაცვასთან დაკავშირებული შემარბილებელი ღონისძიებები. ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით სათავე ნაგებობისა და ჰესის შენობის

სადირკვლებს მოწყობისას გათვალისწინებული იქნება სადრენაჟე სისტემები. საპროექტო ტერიტორიაზე მოსული ატმოსფერული ნალექებით დამაბინძურებელი ნივთიერებების ღრმა ფენებში გადაადგილების რისკების შემცირებისთვის განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა დაბინძურებული ნიადაგის ფენის დროულ მოხსნას და რემედიაციას.

ცხოველთა სახეობებზე და განსაკუთრებით დაცულ სახეობებზე ზემოქმედების თვალსაზრისით, მაღალი რისკი არსებობს გვირაბის გაყვანის პროცესში აფეთქებითი სამუშაოების წარმოებისას. გამომდინარე იქედან, რომ გვირაბის დერეფანი მცირე მანძილებით იქნება დაცობილი მიწის ზედაპირიდან (მინიმალური დაცილება 20-25 მ), ადგილი ექნება ვიბრაციის გავრცელებას, რაც ნეგატიურ ზემოქმედებას მოახდენს მიმდებარე ტერიტორიებზე მოხინაძრე ცხოველთა სახეობებზე. შესაბამისად სამუშაოების შესრულების პერიოდში საჭირო იქნება ქმედითი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება და სისტემატური მონიტორინგი. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე გვირაბის გაყვანის სამუშაოები განხორციელდება საპროექტო არეალში მოხინაძრე ცხოველთა სახეობებისათვის ნაკლებად მგრძობიარე (არაგამრავლების) პერიოდში, ასევე გვირაბის გაყვანის დროს გამოყენებული იქნება ე.წ. „მწვანე ტექნოლოგია“. აღნიშნული მეთოდი გულისხმობს აფეთქებისათვის მცირე მუხტების გამოყენებას, რაც შეამცირებს ზემოქმედების რისკებს.

საპროექტო მონაკვეთზე მდ. ბახვისწყლის კალაპოტი გამოირჩევა დიდი დახრილობით. კალაპოტში არსებული სხვადასხვა ზომის ლოდები საპროექტო მონაკვეთში ქმნის ჩქერებს, ჭორომებს, აუზებს და ჩანჩქერებს. გარემო პირობებიდან გამომდინარე და იქთიოფაუნის სავსე კვლევის შედეგების მიხედვით დგინდება, რომ ბახვი 2 ჰესის პროექტის გავლენის ზონაში ბინადრობს მხოლოდ ერთი სახეობის თევზი, ნაკადულის კალმახი (*Salmo trutta fario* Linnaes, 1758), ასევე კვლევების დროს დაფიქსირებული იქნა წავი (*Lutra lutra*). აღსანიშნავია, რომ მდინარის დინების ბუნებრივი რეჟიმის ცვლილებით იქთიოფაუნაზე მოსალოდნელ ზემოქმედებას მნიშვნელოვნად ამცირებს გზშ-ის ანგარიშში მოცემული შემარბილებელი ღონისძიებები, კერძოდ: უზრუნველყოფილი იქნება სათავე კვანძის ქვედა ბიეფში დადგენილი ეკოლოგიური ხარჯის მუდმივი გატარება, რასაც დაემატება საპროექტო მონაკვეთში არსებული მცირე შენაკადების ხარჯები, ხოლო სათავე ნაგებობაზე გათვალისწინებულია საერთაშორისო სტანდარტებით (FAO) რეკომენდირებული ბუნებრივ პირობებთან მიახლოებული თევზსავალის, ე.წ. შემოვლითი არხის მოწყობა. თევზსავალის დახრა, გასაცური აუზების რაოდენობა და მათი ზომები შერჩეულია, ისე რომ მიღწეული იქნას მაქსიმალური ეფექტურობა, რაც უზრუნველყოფს თევზების მიგრაციისათვის ბუნებრივთან მიახლოებული პირობების შექმნას.

გზშ-ის ანგარიშში მოცემული ინფორმაციით საპროექტო ტერიტორიაზე განხორციელდა ფლორისა და ფაუნის სავსე კვლევები, რომელიც მოიცავდა საპროექტო ტერიტორიაზე მცენარეთა აღწერა-იდენტიფიკაციას, კერძოდ: საპროექტო სათავე ნაგებობების, მისასვლელი გზების, სადაწნეო მილსადენების, გვირაბის შესასვლელი/გამოსასვლელი პორტალების, ჰესის შენობების და დამხმარე ინფრასტრუქტურის განთავსების ტერიტორიებზე. მცენარეთა სახეობების იდენტიფიკაციასა და ნუსხების შედგენასთან ერთად განისაზღვრა საფრთხის და ენდემურობის სტატუსები შესაბამისი სახეობებისთვის. საპროექტო ტერიტორიაზე ჩატარებული იქნა მერქნული რესურსების აღრიცხვის სამუშაოები (ტაქსაცია). აღრიცხული იქნა, როგორც 8 სმ-ზე მეტი, ასევე ნაკლები დიამეტრის მქონე ხე-მცენარეები. საპროექტო დერეფანში ხე მცენარეების დეტალური კვლევის შედეგების მიხედვით, გავლენის ზონაში ხვდება საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი რამდენიმე სახეობა, კერძოდ: წაბლი (*Castanea sativa*), თელა

(Ulmus glabra) და პონტოს მუხა (Quercus pontica). ტაქსაციის შედეგების მიხედვით ჭრას ექვემდებარება ჯამში 4218 ძირი ხე. აღნიშნული საველე კვლევების დროს განხორციელდა ფაუნის სახეობრივი შემადგენლობის აღწერა და მობინადრე ცხოველთათვის მნიშვნელოვანი საარსებო ჰაბიტატების განსაზღვრა, რომლებიც ხვდება ან/და შესაძლოა ხვდებოდეს „ბახვი 2“ ჰესის საპროექტო დერეფანსა და სამშენებლო სამუშაოების ზემოქმედების არეალში. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში გზშ-ის ანგარიშით გათვალისწინებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაზიანება და სტაბილურობის დარღვევა ძირითადად მოსალოდნელია მოსამზადებელი და სამშენებლო სამუშაოების დროს, რაც დაკავშირებული იქნება ჰესის ინფრასტრუქტურის განთავსების ფარგლებში ტექნიკის გადაადგილებასთან, მიწის სამშენებლო სამუშაოებთან, დროებითი და მუდმივი ინფრასტრუქტურის მოწყობასთან და გამონამუშევარი ქანების საბოლოო განთავსებასთან. მიუხედავად იმისა, რომ საპროექტო ტერიტორიებზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა მწირია (ადგილობრივი რელიეფური პირობების - ფერდობების მაღალი დახრილობიდან გამომდინარე), გზშ-ის ანგარიშში მოცემულია ინფორმაცია სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ, რომელიც გულისხმობს დროებითი ნაგებობების და მშენებლობისას გამოყენებული დანადგარ-მექანიზმების დემობილიზაციას, მშენებლობის პროცესში დაზიანებული უბნების აღდგენას, დაბინძურებული ნიადაგების/გრუნტის მოხსნას და სარემედიაციოდ გატანას. სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ იგეგმება სარეკულტივაციო სამუშაოების განხორციელება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების მიხედვით. რეკულტივაციას დაექვემდებარება ყველა კატეგორიის დაზიანებული ნიადაგი, ასევე მისი მიმდებარე მიწის ნაკვეთები, რომლებმაც უარყოფითი ზემოქმედების შედეგად ნაწილობრივ ან მთლიანად დაკარგეს ნაყოფიერება.

ხმაურის გავრცელების ძირითად წყაროებს წარმოადგენს ჰესების შენობაში დამონტაჟებული ჰიდროაგრეგატები, ტურბინები მოთავსებული იქნება დახშულ კორპუსში (გარსაცმში), რომელსაც ხმაურის შთანთქმის მაღალი მაჩვენებელი გააჩნია. ხმაურის გავრცელებას ასევე შეამცირებს შიდა ინტერიერში მოწყობილი ხმაურსაიზოლაციო მასალები და ჰესის შენობა. ყოველივე ზემოაღნიშნულისა და დასახლებული პუნქტების მნიშვნელოვანი დაცილების მანძილიდან გამომდინარე (სოფ. უკანავა 2315 მეტრი, სოფ. ვაკიჯვარი 3375 მეტრი) პროექტის ფარგლებში ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

„სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების დადგენის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 4 აგვისტოს № 299 დადგენილებით დამტკიცებული სახელმწიფო ტყის ფონდის საზღვრების მიხედვით, 1 060 224 მ² მდებარეობს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებულ ტყის ფონდში.

დაგეგმილი საქმიანობიდან გამომდინარე გარემოზე ზემოქმედების სრულყოფილად შეფასების მიზნით, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ფარგლებში სამინისტრომ შპს „ბახვი 2“-ს მოსთხოვა დამატებითი ინფორმაციის და განმარტებების წარმოდგენა. აღნიშნული ინფორმაცია და განმარტებები შესაბამისი დანართების სახით შპს „ბახვი 2“-ის მიერ სამინისტროში წარმოდგენილ იქნა 2020 წლის 9 მარტს. წარმოდგენილი დოკუმენტაცია ასევე განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და დაინტერესებულ საზოგადოებას მიეცა ვადა

წერილობითი შენიშვნებისა და კომენტარებისათვის. აღსანიშნავია, რომ კომპანიის მიერ წარმოდგენილ დამატებით ინფორმაციასთან/დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით საზოგადოების მხრიდან შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა.

2019 წლის 21 ნოემბერს 14:00 საათზე ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფ. მთისპირის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა შპს „ბახვი 2“-ის მიერ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში მდ. ბახვისწყალზე ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი) მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ სოფ. მთისპირის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, სოფ. მთისპირის მოსახლეობა, გზშ-ის ანგარიშის შემდგენელი საკონსულტაციო კომპანია შპს „გამა კონსალტინგის“, შპს „ბახვი 2“-ის, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და სათემო ორგანიზაცია „ეკოს“ წარმომადგენლები, ასევე გურია ნიუსის ჟურნალისტი და სახალხო დამცველის წარმომადგენელი გურიის რეგიონში.

საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების მხრიდან კითხვები დაისვა პროექტის ფარგლებში ჰესის მიერ ქვემო ბიეფში გასატარებელი ეკოლოგიური ხარჯის, პროექტის მშენებლობის ვადის, საპროექტო ტერიტორიასთან მისასვლელი გზების მდგომარეობის, გურიის მდინარეებთან მიმართებაში წყლის რაოდენობის, მდ. ბახვისწყლის ჰიდროლოგიურ რეჟიმზე დაკვირვების პერიოდის, იქთიოფაუნაზე ზემოქმედების შესახებ, ხოლო სახალხო დამცველის წარმომადგენელმა გურიის რეგიონში გააკეთა კომენტარი, რომ მიმდინარე საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით არ ჰქონდათ ინფორმაცია, რაც გამოწვეული იყო სამინისტროს ბრალეულობით, ვინაიდან არ მოხდა შესაბამისად ინფორმაციის გავრცელება.

აღნიშნულ კითხვებსა და კომენტარს უპასუხეს შპს „ბახვი 2“-ის, შპს „გამა კონსალტინგის“ და სამინისტროს წარმომადგენლებმა. შპს „ბახვი 2“-ის წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია მისასვლელი გზების მოწყობა და რეაბილიტაცია. შპს „გამა კონსალტინგის“ წარმომადგენელმა განმარტა, რომ პროექტის მშენებლობიდან სატესტო რეჟიმამდე პერიოდი წარმოადგენს დაახლოებით 3-4 წელს, მან ასევე განმარტა, რომ ეკოლოგიური ხარჯის ქვედა ბიეფში გატარება სრულებით საკმარისია საპროექტო ტერიტორიაზე ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული იქთიოფაუნის სიცოცხლისუნარიანობისათვის. საპროექტო მონაკვეთზე არსებობს მონაცემები მდინარის ჰიდროლოგიაზე 1990 წლამდე, გარდა ამისა, ვინაიდან საპროექტო ბახვი 2 ჰესი მდებარეობს ბახვი 3-ის ზედა ბიეფში (100 მეტრში) ბოლო 4 წლის მანძილზე კომპანიას გააჩნია ფაქტობრივი მონაცემები ეკოლოგიური ხარჯის და ჰესის მიერ ასაღები წყლის რაოდენობის შესახებ. მდინარეს ამავე მონაკვეთზე გააჩნია მცირე ზომის ბუნებრივი შენაკადები, რაზეც გაკეთდა თეორიული ჰიდროლოგიური გაანგარიშებები და მოხდა მათი გათვალისწინება გზშ-ის ანგარიშში. სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ სამინისტრომ კანონმდებლობით დადგენილი წესით და მის ხელთ არსებული სხვადასხვა საშუალების გამოყენებით უზრუნველყო, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის გასაჯაროება, საზოგადოების ინფორმირება და შენიშვნების/მოსაზრებების წარდგენის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ვადის განსაზღვრა. სხვა დამატებითი კითხვები დაინტერესებული საზოგადოების მხრიდან არ ყოფილა.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით წარმოდგენილი იყო წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები სათემო ორგანიზაცია „ეკოს“ მიერ, რომელიც ეხებოდა საჯარო განხილვაზე გაკეთებულ პრეზენტაციას,

ჰიდროლოგიური მონაცემების წარმოშობას, საჯარო განხილვაზე დამსწრე საზოგადოების რაოდენობასა და საჯარო განხილვის ხელმეორედ ჩანიშვნას. სამინისტროს მიერ სათემო ორგანიზაცია ეკოს წერილობით ეცნობა, რომ გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია სამინისტროს მიერ გადაგზავნილი იქნა ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერიაში, რომელმაც თავის მხრივ უზრუნველყო, როგორც ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ადმინისტრაციული ერთეულის საინფორმაციო დაფაზე და ვებგვერდზე, ასევე სოფ. მთისპირის ადმინისტრაციული ერთეულის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილას განთავსება. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საჯარო განხილვის ხელმეორედ ჩატარების საჭიროება არ არსებობდა. აღნიშნულ წერილს (N164/01; 08.01.2020) დანართის სახით თან ერთვოდა შპს „ბახვი 2“-ის მიერ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში მდ. ბახვისწყალზე ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი) მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის სხდომის ოქმი.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის და ამავე კოდექსის I დანართის 22-ე პუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება „ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, შპს „ბახვი 2“-ის მდინარე მდ. ბახვისწყალზე ჰიდროელექტროსადგურის (ბახვი 2 ჰესი 36 მგვტ) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე.
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ბახვი 2“-მა საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, მათ შორის ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შერბილებისა და საკომპენსაციო ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად.
4. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ფუჭი ქანების სანაყაროების (მათ შორის დროებითი სანაყაროების) დეტალური პროექტების სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა shape ფაილებთან ერთად;
5. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო მოედნების/ბანაკების დეტალური პროექტის შემუშავება shape ფაილებთან ერთად და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
6. საპროექტო ტერიტორიაზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროების არსებობის შემთხვევაში, შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს შესაბამისი ჰაერდაცვითი დოკუმენტაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
7. შპს „ბახვი 2“-მა სადერივაციო მილსადენის მშენებლობის პერიოდში მდინარე ბახვისწყლის დაბინძურების პრევენციის მიზნით, უზრუნველყოს პროექტით

განსაზღვრული ყველა პარამეტრის დაცვა, მათ შორის დაბინძურებისაგან დაცვის შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება;

8. შპს „ბახვი 2“-მა ჰესის ექსპლუატაციაში გაშვებამდე უზრუნველყოს სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში ავტომატური დონემზომის, ხოლო ქვედა ბიეფში ავტომატური ხარმჯზომის განთავსება და მდინარის ყოველდღიური ხარჯების შესახებ ინფორმაციის ყოველკვარტალურად სამინისტროში წარმოდგენა. იმ შემთხვევაში, თუ წარმოდგენილი ინფორმაციის შედეგად დაფიქსირდება წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე უარყოფითი ზემოქმედება, ჰესის ოპერირება განახორციელოს სამინისტროს მიერ დადგენილი გაზრდილი ეკოლოგიური ხარჯის შესაბამისად.
9. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ინფრასტრუქტურული ობიექტების განლაგების სივრცეში უზრუნველყოს გეოლოგიური პროცესების მონიტორინგი და მონიტორინგის შედეგების **6 თვეში** ერთხელ სამინისტროში წარმოდგენა, საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრისა და გატარების მიზნით.
10. შპს „ბახვი 2“-მა მდ. ბახვისწყალის კალაპოტში ან/და უშუალოდ მის მიმდებარე ტერიტორიაზე სამშენებლო სამუშაოების წარმოება უზრუნველყოს ნაკადულის კალმახისთვის (*Salmo fario*) ნაკლებად მგრძობიარე (არაგამრავლების) პერიოდში.
11. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს გვირაბის ბურღვა-აფეთქების ტექნოლოგიით გამოყენების შედეგად გამოწვეულ ბიომრავალფეროვნებაზე შესაძლო ზემოქმედების, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილების ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა.
12. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე სახელმწიფო ტყის ფონდის მართვას დაქვემდებარებულ ფართობებზე, ნებისმიერი ქმედება განახორციელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და უზრუნველყოს აღნიშნული საკითხის სსიპ ეროვნულ სატყეო სააგენტოსთან შეთანხმება;
13. შპს „ბახვი 2“-მა სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად;
14. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანების შესაბამისად. ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს შეთანხმებული გეგმისა და ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
15. შპს „ბახვი 2“-მა მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
16. შპს „ბახვი 2“-მა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
17. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ბახვი 2“-ს;

18. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ბაზვი 2“-ის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
19. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოების საინფორმაციო დაფებზე;
20. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი